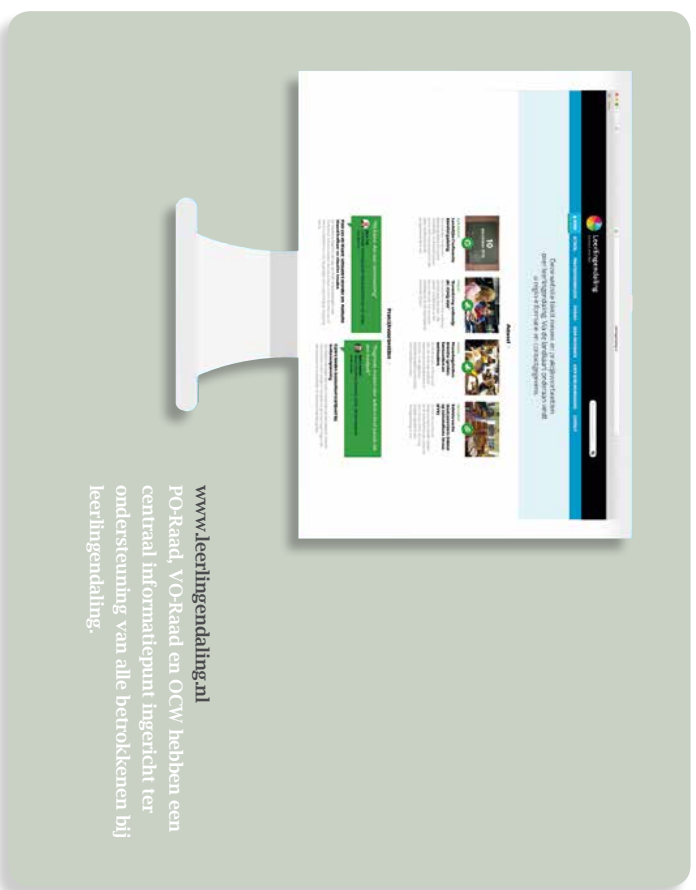

MEDIA - Nuttige websites

www.leerlingendaling.nl
PO-Raad, VO-Raad en OCW hebben een centraal informatiepunt ingericht ter ondersteuning van alle betrokkenen bij leerlingendaling.

www.lerenzichtbaarmaken.nl

De website gaat over het werk van John Hattie. Op de site tref je de volgende categorieën: leren zichtbaar maken (theorie); schoolprogramma (trainingsprogramma voor scholen); Open inschrijvingen met trainingsdata en uitgaven.

www.voluitleven.nl

Monique Hulsbergen (psychotherapeut) heeft verschillende boeken op dit terrein geschreven en verzorgt allerlei trainingen. Op de website tref je de volgende rubrieken: zelfhulp; coach/therapeut; onderzoek; media;

Beeldcoaching als kwaliteitsinstrument

Op veel scholen gebruiken IB'ers de camera als hulpmiddel bij het ondersteunen van de leerkracht. Onderwijsgroep Primus is vanaf 2013 bezig met het project (On)gekend Talent. De aanleiding was tweeledig: de visie van Primus op het werken in Onderwijssteams (collectieve professionele cultuur) en een kwaliteitsimpuls voor het opbrengstgericht werken op alle 13 scholen. In deze collectieve professionele cultuur leidt de reflectie op eigen handelen bij leerkrachten tot professionele ontwikkeling en onderwijsverbetering.

Andra Koolhof

Video als begeleidingsinterventie

Bij Onderwijsgroep Primus hebben IB'ers Els en Inge hun ervaringen omgezet in een werkwijze waarbij de digitale video wordt gebruikt als begeleidingsinterventie van een heel schoolteam. Kern is dat de leerkracht zelf aan geeft wat zij wil bespreken en zo eigenaar blijft van haar eigen ontwikkeling. De scholen van Primus zijn georganiseerd in onderwijssteams van drie of vier scholen met per school een IB'er en per onderwijssteam één clusterdirecteur.

De onderwijssteams werken aan dezelfde thema's. De scholen kennen elkaar (nog) niet goed en de camera blijft een bruikbaar middel om elkaar te leren kennen. Voorbeelden van thema's zijn meerbegardheid, begrijpend lezen, coöperatief leren, onderwijsbehoeften van kinderen en directe instructie. Intussen zijn er naast Els en Inge twee nieuwe IB'ers opgeleid als beeldcoach en er zijn vier nieuwe medewerkers in opleiding. De beeldcoaches komen bij iedere leerkracht één keer per jaar filmen aan de hand van de eigen vraag van de leerkracht

over het thema van de school. De leerkracht analyseert zelf de beelden met behulp van een formulier waarop zij twee sterke punten aan geeft en een zwakker moment. In het gesprek wordt dat zwakkere moment onder de sterke momenten gelegd, zodat de eigen kracht wordt gebruikt om te verbeteren wat de leerkracht zelf nodig vindt. Zowel leerkrachten die moeijkheden ervaren in hun werk als 'kanjers' worden zo in staat gesteld naar hun eigen handelen te kijken. Door de grotere bewustwording die hierdoor ontstaat, zie je leerkrachten trotser worden op hun werk en stijgt de kwaliteit. Het leidende motto is: Een goede beeldcoach is niet iemand die in een ander kan stoppen wat zij allemaal weet, maar die uit een ander weet te halen wat die allemaal kan. Oftewel: uitgaan van de kracht van mensen.

Opleiding beeldcoach

De kunst is om vrgenderwijs de diepte in te gaan en je eigen agenda los te laten en de agenda van

Els Baars en Inge Dekker zijn IB'er bij Onderwijsgroep Primus in Oudeschoot (Friesland)

de ander te volgen. Een essentieel verschil met SViB is dat de leerkracht bepaald waar zij het over wil hebben en dat het altijd gekoppeld is aan professionalisering van het hele schoolteam. Bovendien gaat het niet uit van problemen rond het functioneren. SViB wordt nog wel ingezet als iemand een functioneringsprobleem heeft. Dan heeft de directeur ook een andere rol. De beeldcoaches doen dat dan niet. SViB is meer op microniveau en daarbij bepaald je als SViB-er ook meer de agenda. Bij Primus sluiten ze aan op waar het team mee bezig is en spreken meer in leerkrachttaal. Als ervaringsdeskundigen hebben Els en Inge vorig jaar samen met Hogeschool Stenden een opleiding ontwikkeld voor IB'ers van Primus. Stenden bewaakt de kwaliteit en doet de eindassessments. Inmiddels is er ook een samenwerking met Windesheim ontstaan die door lijkt te groeien naar een vastere ondersteuning. De opleiding bestaat uit het adequaat leren analyseren van beeldmateriaal en uit het goed doorvragen tijdens het gesprek. Hierdoor bereik je meer bewustwording van de leerkrachten. De cursisten laten beeldmateriaal zien waarop ze van de groep en de opleiders feedback krijgen. Deze IB'ers hebben

kwificaties ontwikkeld die Stenden gebruikt voor de eindassessments. Twee voorbeelden van kwificaties: bij de nagesprekken aan de hand van wat de leerkracht inbrengt de diepte in gaan om meewararde te bieden en het eigenaarschap van de leerkracht hoog in het vaandel houden. Voor de deelnemers van de opleiding is het een intensief traject: de opleiding, interview, filmen, de nagesprekken en de deskundigheidsbevordering van het team.

Meerwaarde

De kracht van dit project is de openheid die ontstaat in het team. Leerkrachten durven te zeggen wat ze lastig vinden, wat goed gaat en waardoor dat komt. Vaak zeggen mensen: 'Dat doe ik gewoon altijd zo', zonder dat ze kunnen aangeven welke vaardigheden ze hebben ingezet. Een belangrijk aspect van deze werkwijze is besef krijgen van je invloed op de leerlingen. In het kader van de teamontwikkeling laten de IB'ers ook goed practices zien van collega's van het onderwijssteam. Uiteraard altijd met toestemming van de leerkracht zelf.

Van is heel belangrijk dat dit project de volledige ondersteuning heeft van de directeuren. Die zeggen tegen de teamleden dat je op deze school wordt gefilmd, je krijgt daar een gesprek over en we bespreken het in het team. Het staat in de planning, het is een way of life. Er is een koppeling met de popgesprekken en het schooljaarplan. De opgeleide IB'ers vormen een tandem met hun directeur in de professionalisering van de teams. IB'ers Els en Inge zijn ongeveer een dag in de week bezig met beeldcoaching. Ze ondervinden veel enthousiaste reacties op hun scholen.

TIPS

- Zorg voor beleid in het hele bestuur of wijkwaa op jouw school.
- Koppel het filmen aan schoolontwikkeling en film leerders.
- Zorg voor een goede opleiding van je zelf als IB'er en van andere IB'ers als je het bestuursverhaal wilt inzetten.
- Laat de leerkracht zien wat haar invloed is op de klas. Zij doet er toe!
- Laat leerkracht en zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen ontwikkeling en die punten naar voren brengen die ze zelf uitkiezen.

SAMENVATTING

Onderwijsgroep Primus heeft beleid ontwikkeld om Beeldcoaching in te zetten als kwaliteitsinstrument voor al hun scholen. Iedere leerkracht wordt gefilmd, gekoppeld aan de schoolontwikkeling. De IB'er en de directeur vormen een belangrijk tandem hierbij. Beeldcoaching draagt eraan bij om teamontwikkeling op gang te brengen en verhoogt de bewustwording van leerkrachten. Bewust uitgaan van de eigen kracht en samenwerken met collega's versterken de waardering voor het werk.